

23ste vergadering

Woensdag 8 november 1995

Aanvang 10.15 uur

Voorzitter: Lansink

Tegenwoordig zijn 115 leden, te weten:

Adelmund, Aiking-van Wageningen, Apostolou, Van Ardenne-van der Hoeven, Assen, Augusteijn-Esser, Bakker, Beinema, Van den Berg, Biesheuvel, Bijleveld-Schouten, Blauw, Van Blerck-Woerdman, Bolkestein, Boogaard, Van den Bos, Van Boxtel, Bukman, V.A.M. van der Burg, Van de Camp, Cornielje, Crone, Deetman, Van Dijke, Dittrich, Van den Doel, Van Erp, Esselink, Essers, Fermina, Gabor, Van Gijzel, Giskes, De Graaf, Van Heemst, Heerma, Van der Heijden, Hendriks, Hessing, Hillen, Hoekema, Van der Hoeven, Hofstra, Van Hoof, Hoogervorst, De Hoop Scheffer, Huys, Janmaat, Jeekel, De Jong, Kalsbeek-Jasperse, H.G.J. Kamp, M.M.H. Kamp, Klein Molekamp, Koekkoek, De Koning, Korthals, Lambrechts, Lansink, Leerkes, Leers, Lilipaly, Marijnissen, Van Middelkoop, Mulder-van Dam, Van Nieuwenhoven, Nijpels-Hezemans, Noorman-den Uyl, Oedayraj Singh Varma, Van Oven, Passtoors, Van der Ploeg, Reitsma, Remkes, Van Rey, Van 't Riet, Rijpstra, Roethof, Rosenmüller, Rouvoet, Scheltema-de Nie, Schimmel, Schutte, Sipkes, Smits, Soutendijk-van Appeldoorn, Stellingwerf, Sterk, Van der Stoel, Swildens-Rozendaal, Valk, Te Veldhuis, Verbugt, Verhagen, Verkerk, Versnel-Schmitz, Verspaget, Vliegthart, Van der Vlies, Van Vliet, M.B. Vos, O.P.G. Vos, Voûte-Droste, Vreeman, J.M. de Vries, Wallage, Van Walsem, Weisglas, Van Wingerden, Witteveen-Hevinga, Wolffensperger, Wolters, Van Zijl, Zijlstra en Van Zijlen,

en de heren Van Mierlo, vice-minister-president, minister van Buitenlandse Zaken, Voorhoeve, minister van Defensie, Pronk, minister voor Ontwikkelingssamenwerking, Patijn, staatssecretaris van Buitenlandse Zaken, en Gmelich Meijling, staatssecretaris van Defensie.

□

De **voorzitter**: Ik deel aan de Kamer mede, dat zijn ingekomen berichten van verhindering van de leden:

H.G.J. Kamp, wegens bezigheden elders;

De Cloe, wegens bezigheden elders, alleen voor de ochtendvergadering;

Van Nieuwenhoven, wegens bezigheden elders, alleen voor de middagvergadering;

Van Gelder en Van der Linden, wegens bezigheden elders, alleen voor de middag- en avondvergadering;

Middel en Woltjer, wegens verblijf buitenslands;

Doelman-Pel, wegens verblijf buitenslands, tot en met 14 november;

Van Rooy, Dijksman, Oudkerk, Rehwinkel en H. Vos, wegens ziekte.

Deze berichten worden voor kennisgeving aangenomen.

Aan de orde is de behandeling van:
- **het wetsvoorstel Vaststelling van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van**

het ministerie van Defensie (X) voor het jaar 1996 (24400-X);
- **het wetsvoorstel Wijziging van hoofdstuk X (Ministerie van Defensie) van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten voor het jaar 1994 (slotwet/rekening) (24305).**

De algemene beraadslaging wordt geopend.

□

Mevrouw **Van der Hoeven** (CDA): Mijnheer de voorzitter! De defensiebegroting 1996 bevat weinig nieuwe beleidsvoornemens. Er wordt veelal volstaan met het opsommen van alle projecten die voor een groot deel door het vorige kabinet in gang zijn gezet. De Kamer krijgt echter wel voor het eerst goed zicht op de werkelijke gevolgen van het regeerakkoord voor de uitvoering van de Prioriteitennota. Die werkelijke gevolgen moeten worden getoetst aan de veiligheidsanalyse.

De CDA-fractie is in 1992 akkoord gegaan met de Prioriteitennota onder de voorwaarde van een tweejaarlijkse toetsing aan de veiligheids-situatie die, conform de motie-Van Vlijmen/Koffeman, dit jaar voor het eerst is bijgevoegd. Gebaseerd op deze veiligheidsanalyse stelt de minister nu dat een verantwoorde uitvoering van de Prioriteitennota onverkort noodzakelijk blijft. Die conclusie delen wij, alhoewel wij de achterliggende analyse te beperkt van invalshoek en te optimistisch van toonzetting vinden. De veiligheidssituatie in Europa wordt namelijk alleen beoordeeld aan de hand van het criterium of een grootscheepse aanval uit oostelijke richting tot de mogelijkheden behoort. En ook de CDA-fractie is